

Kompetanseoverføring og samarbeid mellom helseforetakene og fastlegene

Tor Claudi

Handlingsplan for diabetes 2008-2013

Fra kunnskap til handling

Økonomisk ramme
8 mill/år

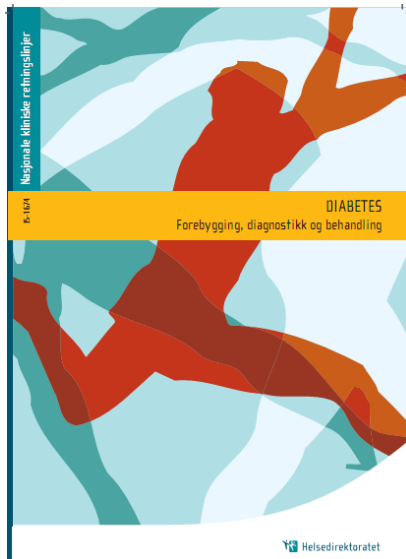
Tiltak

- diabetesansvarlig overlege på alle sykehus
- diabetessykepleiere på alle sykehus
- diabetesteam på alle sykehus
- sentralteam på UNN Tromsø og Nish Bodø
- diabetes fotteam tilknyttet sentralteamene
- fagnettverk etableres
- midler til kompetansehevende tiltak
- felles retningslinjer
- sikre brukermedvirkning
- elektronisk diabetesjournal alle sykehus
- **samhandling mellom allmennlegetjenesten og spesialisthelsetjenesten - ”shared care”**

Økonomisk ramme 8 mill

Diabetesteamets oppgaver:

- Pasientbehandling
- Opplæring av pasienter og pårørende
- **Opplæring av helsepersonell**
- **Samarbeid med primær- og kommunehelsetjenesten**

Nasjonale retningslinjer for diabetes: forebygging, diagnostikk og behandling. HelseDirektoratet 2009

Erfaringer fra Salten

Diabetes”happening” i samtlige kommuner i lokalsykehusområdet

- Invitert fastleger, medarbeidere på legekontorene, ansatte i hjemmetjenesten og andre interesserte helsearbeidere til ”gratis” kurs
- Startkurs (for pasienter LMS)
- Kveldsmøte i lokalforeningen

Samarbeidsprosjekt mellom:

Nordlandssykehuset, Nordland Fylkeskommune, Norges Diabetesforbund, NOKLUS og de aktuelle kommunene

Dag 1:

- Startkurs
- Kurs for helsepersonell
- Kurs for legene
- Møte i lokalforeningen om kvelden

Dag 2:

- Startkurs
- Felleskonsultasjoner med tc og fastlegene

Forelesere: Diabetesteamet (lege/sykepleier/KEF) NOKLUS, repr. fra FYSAK i kommunene, brukerrepresentant

Felleskonsultasjoner

- Pasient, fastlege og spesialist (tc)
- Pasient, fastlege, spesialist, alle fastlegene ved kontoret/i kommunen
  - Fastlegen presenterte pasienten og problemet
  - Alle diskuterte situasjonen sammen
”klinikkmodell”

”Resultater” fra 5 kurs/11 kommuner

- 340 helsepersonell
- 46 fastleger/turnusleger (80 % av alle)
- ca. 300 på kveldsmøtene
- 50 deltagere på Startkurs

Meget positive tilbakemeldinger fra legene. Samtlige kunne tenke seg nye kurs og nye felleskonsultasjoner

Planer

- Fortsette kontakten mot fastlegene (dagskurs)
  - diabetessykepleier $\implies$ medarbeidere
  - lege $\implies$ "klinikk" med fastlegene
- Prosjekt "livsstilssykepleiere i kommunene"

Filosofien bak:

Overføring av ansvar for en komplisert gruppe pasienter til fastlegene forutsetter bedre samarbeid og en overføring av kunnskap og kompetanse.

Planer (2)

- Walk-in” diabetesundervisning
- Målgruppe:
  - Nyoppdagede type 2-. Basisundervisning

En dag i måneden (kl 1200-1500).

Ingen henvisningsplikt

Informasjon via fastlegene, diabetesforbundet,
pfresse++

Til deg som nettopp har fått type 2-diabetes

Diabetesteamet og Lærings- og mestringscenteret ved Nordlandssykehuset tilbyr gruppeundervisning med fokus på grunnleggende kunnskap om type 2-diabetes.

*Hva er viktig å tenke på i første omgang?
Hva med kosthold og fysisk aktivitet?
Hvordan kan du selv bidra til å regulere blodsukkeret?*

Ingen påmelding eller henvisning kreves.
Tilbudet er gratis. Reiseutgifter blir ikke refundert.
Pårørende kan gjerne være med.

Undervisningen gjentas følgende datoer:

2010 29. september, 27. oktober, 24. november

2011 26. januar, 23. februar, 30. mars, 27. april,
25. mai, 22. juni

Sted: Lærings- og mestringscenteret ved
Nordlandssykehuset, Parkveien 69 (lite, rødt
hus bak sykehuset)

Tidspunkt: 12.00 – 15.00

Kontakt: Lærings- og mestringscenteret
v/ Gøril Klette, tlf.: 75 53 47 98,
mail: lmsenter@nlsh.no

Til deg som nettopp har fått type 2-diabetes

Diabetesteamet og Lærings- og mestringscenteret ved Nordlandssykehuset tilbyr gruppeundervisning med fokus på grunnleggende kunnskap om type 2-diabetes.

*Hva er viktig å tenke på i første omgang?
Hva med kosthold og fysisk aktivitet?
Hvordan kan du selv bidra til å regulere blodsukkeret?*

Ingen påmelding eller henvisning kreves.
Tilbudet er gratis. Reiseutgifter blir ikke refundert.
Pårørende kan gjerne være med.

Undervisningen gjentas følgende datoer:

2010 29. september, 27. oktober, 24. november

2011 26. januar, 23. februar, 30. mars, 27. april,
25. mai, 22. juni

Sted: Lærings- og mestringscenteret ved
Nordlandssykehuset, Parkveien 69 (lite, rødt
hus bak sykehuset)

Tidspunkt: 12.00 – 15.00

Kontakt: Lærings- og mestringscenteret
v/ Gøril Klette, tlf.: 75 53 47 98,
mail: lmsenter@nlsh.no

**10
deltagere
på første
kurs**

Fauske-Meløy-prosjektet

- Opprette 50 % stillinger som diabetessykepleiere i kommunene
- Registrere alle med DM i Noklus Diabetesskjema

Fauske-Meløy-prosjektet

- Opprette 50 % stillinger som diabetessykepleiere i kommunene
- Registrere alle med DM i Noklus Diabetesskjema
- Rapport fra Norsk Diabetesregister for voksne

Eksempel på tilbakemelding

(ROSA-3 2005: J. Cooper, T. Claudi)

Prosentandel pasienter der prosedyrer er dokumentert gjort

	Dine tall (n = 99)		Alle praksiser	
	Antall pas.	%	Gj.snitt (%)	10-90 prosentiler
<i>anbefalt gjort hos minst 90 %:</i>				
Måling av HbA1c	96	97,0	92,2	73,9 - 100,0
Måling av BT	97	98,0	89,3	66,7 - 100,0
Måling av total-kolesterol	94	94,9	93,1	75,0 - 100,0
Måling av HDL-kolesterol	79	79,8	70,7	19,5 - 100,0
Røykevaner angitt	98	99,0	59,1	16,8 - 87,9
Vekt angitt	96	97,0	56,5	0,0 - 95,3
Høyde angitt	98	99,0	43,4	0,0 - 89,2
<i>anbefalt gjort hos minst 75 %</i>				
Undersøkelse av føtter	82	82,8	25,4	0,0 - 59,6
Undersøkelse av øyebunn	97	98,0	71,2	42,3 - 100,0
Måling av mikroalbumin	79	79,8	40,2	0,0 - 76,5

Eksempel på tilbakemelding

(ROSA-3 2005: J. Cooper, T. Claudi)

	Dine tall		Alle praksiser	
	Antall pas.	Gj. snitt	Gj. snitt	10-90 prosentiler
HbA1c	96	7,5	7,1	6,6 - 7,7
SBT	97	136,6	138,1	129,9 - 147,9
Total-kolesterol	94	5,1	5,1	4,6 - 5,5
HDL-kolesterol	79	1,0	1,2	1,0 - 1,4
Kolesterol/HDL-ratio	78	5,5	4,4	3,6 - 5,7
Prosentandel som har:		%	Gj. Snitt (%)	10-90 prosentiler
HbA1c $\leq$ 7,5 %	56	58,3	69,3	46,0 - 91,9
HbA1c $\geq$ 9 %	9	9,4	8,0	0,0 - 18,0
SBT $\leq$ 140	60	61,9	64,5	36,2 - 87,9
SBT $\geq$ 160	7	7,2	14,1	0,0 - 33,3
Total-kolesterol $\leq$ 5,0	53	55,2	51,4	26,2 - 75,0
Kolesterol/HDL-ratio $\leq$ 4,0	66	84,6	55,0	23,6 - 91,1
HbA1c $\leq$ 7,5 %, SBT $\leq$ 140 og kolesterol $\leq$ 5	11	11,1	22,9	0,0 - 42,0
Prosentandel røykere	13	13,3	26,7	0,0 - 50,0

Fauske-Meløy-prosjektet

- Opprette 50 % stillinger som diabetessykepleiere i kommunene
- Registrere alle med DM i Noklus Diabetesskjema
- Rapport fra Norsk Diabetesregister for voksne
- Diskusjon på det enkelte legekontor (fastleger, dia.spl. tc).
- Hva er bra, hva kan forbedres?

Fauske-Meløy-prosjektet

- Strategi for forbedring
  - hvem skal gjøre hva?
- Etablere samarbeid med Fysaksentralene
- Hva med de overvektige?
- Diskutere en kommunal strategi for fysisk aktivitet/levevaner
  - i samarbeid med Helse Nord?
  - samhandlingsmidler til forebygging

Kommunenes rolle

- Sykepleierne blir ansatt i kommunen
- Kommunen holder kontorplass + nødvendige kontorutstyr
- Kommunen legger til rette for at samarbeid mellom dia-sykepleier og legetjenesten
- Kommunene bevilger 50 000.- til prosjektet per år

Utfordringer

- Inkludere dia.sykepleiere i legekantorene.
  - unngå et nytt ledd i det kommunale helsebyråkratiet
- Overvekt
  - mer stigmatiserende enn DM
- Større utfordringer i byene enn i småkommunene
- Bør legekantorene ha sine egne diabetes-sykepleiere?
- Hva med andre yrkesgrupper (legesekretærer, bioingeniører, KEF)?

